

Posmatranje s učestvovanjem

Šesto predavanje

Šta je posmatranje s učestvovanjem?

- Proces koji omogućava istraživaču da **stiče saznanja** o aktivnostima ljudi koje proučava u njihovom prirodnom okruženju kroz **posmatranje** i **učešće** u aktivnostima u kojima i oni učestvuju.
 - "the systematic description of events, behaviors, and artifacts in the social setting chosen for study" Marshall and Rossman (1989, p.79)
 - "the process of learning through exposure to or involvement in the day-to-day or routine activities of participants in the researcher setting" Schensul, Schensul and LeCompte (1999, p.91)
- "The most natural and the most challenging of qualitative data collection methods"

Šta sve uključuje?

- Puko posmatranje,
- Prirodne i neformalne razgovore,
- Vođenje bilješki, snimanje zvukova i slika,
- Intervjue,
- Fokus groupe,
- Čekliste,
- Upitnike,
- Druge, ne smetajuće metode
- Veoma je **fleksibilan** metod, ali i dalje zahtijeva pažljivu **sistematizaciju** i **organizaciju** prikupljenog materijala
- *“being a careful observer and a good listener, and being open to the unexpected in what is learned”* (DeWALT & DeWALT,1998).

Kada ga primjenjujemo?

- Da identifikujemo veze sa ključnim subjektima;
- Da steknemo utisak kako su stvari organizovane, prioritizovane u prirodnom okruženju, kako ljudi komuniciraju, kakvi su im odnosi, hijerarhija...
- Da se identifikuju ključni subjekti, lideri, važne socijalne interakcije i tabui;
- Da se upoznamo sa kulturom prostora ili organizacije,
- Da steknemo ideju o tome kakva pitanja postaviti ispitanicima
- Posmatranje s učestvovanjem je prvi korak ka etnografskim studijama.

SCHENSUL, and LeCOMPTE (1999, p. 91)

Kada ga primjenjujemo?

- It makes it possible to collect different types of data. Being on site over a period of time familiarizes the researcher to the community, thereby facilitating involvement in sensitive activities to which he/she generally would not be invited.
- It reduces the incidence of "reactivity" or people acting in a certain way when they are aware of being observed.
- It helps the researcher to develop questions that make sense in the native language or are culturally relevant.
- It gives the researcher a better understanding of what is happening in the culture and lends credence to one's interpretations of the observation.

BERNARD (1994)

Limiti

- Sprovodi ga istraživač i podrazumijevamo da ima određene pristrasnosti tokom prikupljanja podakata zbog svog pola-roda, seksualnosti, etniciteta, klasne pripadnosti, teorijske perspektive i sl.
- Ponekad će istraživač biti isključen zbog kulture odnosa u grupi, slenga, obarazaca ponašanja, podjele uloga i sl.
- Ponekad neće biti u stanju da razumije šta je vidio,
- Istraživač mora da procijeni do koje mjere učestvuje, a da sam ne remeti odvijanje odnosa u datoj zajednici.

Šta želimo?

- The **observer as participant stance** enables the researcher:
 - to participate in the group activities as desired,
 - yet the main role of the researcher in this stance is to collect data, and the group being studied is aware of the researcher's observation activities.
- Istraživača koji nije član grupe i ko je zainteresovan za učešće samo u smislu boljeg pristupa materijalu koji prikuplja i ključa za njegovo razumijevanje.

Etičke dileme

- Zajednica bi trebalo da bude upoznata s ciljem istraživanja i aktivnostima koje se sprovode.
 - Predstavljanje grupi.
 - Dobijanje pristanka.
- Čuvanje anonimnosti učesnika
- Pitanje formalnog pristanka
 - Privatni i javni događaji

Šta posmatrati?

- Neka vode istraživačka pitanja
- Birati događaje:
 - I formalne i neformalne
- Mapirati ključne sagovornike (informants)
- Praviti plan – koje tehnike kad koristiti

Tehnike:

Data type	Description
Observation notes Audio and video	Written/ transcribed/ digital record of what the researcher saw, heard, or felt during the observation
Casual conversations / informal interviews	Notes or recordings of actual conversations
Semi-structured interviews	Interviews conducted using an interview guide
Counts of specific observations	Counts of the frequency / intensity or source of specific behaviors
Process flows	Visual or verbal records of common processes

Savjeti

- Pokušati brzo loviti stvari
- Proširiti „notes“ čim se ukaže prilika – najsvježiji utisci su najbolji
- Razgovor s partnerom ako ga ima
- Upotreba uređaja za audio snimanje
- Dobra organizacija
- Eliminacija predrasuda
- Otvoreni pogled na stvari

Savjeti

- Ne štrčati kada je u pitanju način ponašanja, oblačenja i slično;
- Dobro se informisati sa projektom prije nego što se krene u prikupljanje;
- Opservacije kratke da ne bi došlo do gušenja materijalom;
- Biti iskren, ne previše suvoparan ili tehnički orijentisan kad objašnjavate učesnicima vašu funkciju.
- Posmatrati interakcije, ko s kim priča, čije mišljenje se cijeni, kako se donose odluke, ko s kim sjedi...
- Pažljivo slušati razgovore, pamtiti verbalne i neverbalne informacije.

Savjeti

- Kad god se može direktan citat;
- Pseudonimi za anonimnost;
- Opisati stvari kako su se desile;
- Ne pokušavajte da ih objasnite u opisu;
- Dajte relevante informacije koje će objasniti kontekst;
- Razdvojiti svoje mišljenje, stavove i ono što vidite;
- Zabilježite vrijeme, mjesto, datum, i ostale bitne podatke za identifikaciju događaja.

Zapamtiti!

- Niste tu da sudite, ocjenjujete ili mijenjate
- Ma koliko mislili da ste neprimjetni, vaše prisustvo mijenja stvari pa budite što je manje „obtrusive“
- Ne provocirajte reakcije
- Non finding is a finding :)

Dodatna literatura

- Kawulich, Barbara B. (2005). Participant Observation as a Data Collection Method [81 paragraphs]. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*, 6(2), Art. 43,
- Guest, Greg, Mitchell, Marilyn L., Namey, Emily E. (2013). *Collecting qualitative data: a field manual for applied research*. Sage